

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

4.Bf.86/2022/9.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2022. szeptember 1. napján tartott tanácsülésen kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 2022. február 25. napján megtartott előkészítő ülésen kihirdetett 3.B.605/2020/275. számú ítéletét megváltoztatja.

Terhelt29 XXIX. rendű vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek számát 350-re (háromszázötven), az egy napi tételre eső összeget 1500,- (ezerötszáz) forintra felemeli, így a pénzbüntetés teljes összegét 525.000,- (ötszázhuszonötezer) forintra, míg a foglalkozástól eltiltást 5 (öt) évre súlyosítja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: törvényszék) a 2022. február 25-én tartott előkészítő ülésen kihirdetett 3.B.605/2020/275. számú ítéletében Terhelt29 XXIX. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki közokirat-hamisítás büntetében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 342. § (1) bekezdés c) pont].

[2] A vádlottat 200 napi tétel, napi tételenként 1000,- forint összegű, összesen 200.000,- forint pénzbüntetésre és 3 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve felügyelő bizottsági tagja foglalkozástól eltiltásra ítélte.

[3] Megállapította, hogy meg nem fizetése esetén a pénzbüntetést, illetve annak meg nem fizetett részét szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[4] Az eljárás során felmerült bűnügyi költségből a vádlottat 39.150,- forint megfizetésére kötelezte.

[5] Az ítélet ellen – amelyet a vádlott és a kirendelt védője tudomásul vettek – az ügyészség a vádlott terhére súlyosításért, a pénzbüntetés napi tételei számának és a foglalkozástól eltiltás tartamának felemelése érdekében jelentett be fellebbezést.

[6] Az ügyészség fellebbezése írásos indokolásában kifejtette, hogy a törvényszék a pénzbüntetés napi tételei számának és a foglalkozástól eltiltás tartamának meghatározásakor nem vette figyelembe a Btk. 80. § (1) bekezdésében rögzített büntetéskiszabási elveket, illetőleg a vádlott javára feltárt enyhítő tényezőket az indokoltnál lényegesen nagyobb súllyal értékelte. Figyelmen kívül hagyta a vádlott terhére megállapított bűncselekmény tárgyi súlyát, amely abban áll, hogy az ilyen jellegű bűncselekmények teszik lehetővé más, kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekmények elkövetését.

[7] Az ügyészség álláspontja szerint a büntetési célok maradéktalan érvényesülése csak a pénzbüntetés napi tételszámának és a foglalkozástól eltiltás tartamának felemelésével biztosítható.

[8] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a felterjesztett ügyirattal együtt megküldött BF.104/2021/66. számú átiratában – fenntartva az ügyészség jogorvoslatának céljait és indokait – indítványozta, hogy a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla (a továbbiakban: ítéltábla) a pénzbüntetés napi tételeinek számát és a foglalkozástól eltiltás tartamát az ügyészség által az előkészítő ülésen előterjesztett indítványban megjelölt mértékig emelje fel, egyebekben hagyja helyben.

[9] Az átirat szerint a törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket helyesen vette számba, azonban azokat nem kellő nyomatékkal értékelte, és – a vád tárgyává tett bűncselekmény tárgyi súlyához képest – az ügyész „mértékes” indítványától olyan méltányosan tért el, amely még a vádlott beismerése mellett is ellenkezik a büntetési célokkal.

[10] A vádlott terhére bejelentett fellebbezés alapos.

[11] Az ítéltáblának a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (3) bekezdése alapján – figyelemmel a Be. 583. § (3) bekezdés a) pontjára is – az elsőfokú ítélet rendelkezéseit a büntetések súlyosítását célzó fellebbezés által meghatározott kereteken belül kellett felülbírálnia. Ebből következően az ítéltábla a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja szerint a határozatát az első fokon eljáró törvényszék által megállapított tényállásra alapította, ahhoz kötve volt.

[12] Az ily módon korlátozott felülbírálat során is vizsgálni kellett az eljárási szabályok megtartását [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont].

[13] Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú eljárásban nem történt olyan abszolút eljárási szabálysértés, amely megalapozná az elsőfokú ítéletnek a Be. 607. § (1) bekezdése és 608. § (1) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezését.

[14] A törvényszék helyesen és törvényesen járt el, amikor elfogadta a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát, a Be. 504. § (2) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott feltételek csakugyan fennálltak.

[15] A felülbírálat során nem volt megállapítható olyan ok, amely a vádlott felmentését vagy az eljárás megszüntetését indokolná [Be. 566. § (1) bekezdés, 567. § (1) és (2) bekezdés, 590. § (5) bekezdés b) pont].

[16] A törvényszék a tényállásban rögzített tényekből okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a terhére megállapított bűncselekmény jogi minősítése is törvényes.

[17] Az ítéltábla a büntetés súlyosítását célzó fellebbezés kapcsán az alábbi, a büntetés céljára és a büntetés kiszabásának elveire vonatkozó anyagi jogi rendelkezéseket hívja fel.

[18] A büntetés célja a társadalom védelme érdekében annak megelőzése, hogy akár az elkövető, akár más bűncselekményt kövessen el [Btk. 79. §].

[19] A büntetést a Btk.-ban meghatározott keretek között, céljának szem előtt tartásával úgy kell kiszabni, hogy az igazodjon a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, valamint az egyéb enyhítő és súlyosító körülményekhez [Btk. 80. § (1) bekezdés].

[20] Határozott ideig tartó szabadságvesztés kiszabásakor a büntetési tétel középértéke az irányadó. A középérték a büntetési tétel alsó és felső határa összegének fele [Btk. 80. § (2) bekezdés]. A határozott ideig tartó szabadságvesztés legrövidebb tartama három hónap [Btk. 36. §].

[21] Ha a bűncselekmény büntetési tételének alsó határa nem éri el az egy év szabadságvesztést, szabadságvesztés helyett elzárás, közérdekű munka, pénzbüntetés, foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, kitiltás, sportrendezvény látogatásától való eltiltás vagy kiutasítás, illetve e büntetések közül több is kiszabható [Btk. 33. § (4) bekezdés].

[22] A fenti büntető anyagi jogi rendelkezések alapján a vádlott esetében a büntetési tételkeret három hónaptól három évig terjedő szabadságvesztés, a középérték egy év hat hónap tartamú szabadságvesztés. Figyelemmel arra, hogy a közokirat-hamisítás büntetése büntetési tételének alsó határa három hónap szabadságvesztés, a vádlottal szemben enyhítő

szakasz alkalmazás nélkül lehetőség van – szabadságvesztés helyett – más büntetés (elzárás, közérdekű munka, pénzbüntetés, foglalkozástól eltiltás) kiszabására is.

[23] Az ügyészség az előkészítő ülésen előadott perbeszédében a vádlottal szemben 350 napi tétel, napi tételenként 1000,- forint összegű, összesen 350.000,- forint pénzbüntetés és 5 év gazdasági társaság vezető tisztségviselője, illetve felügyelő bizottsági tagja foglalkozástól eltiltás kiszabására tett indítványt. Ennek rögzítését az ítéltábla a fellebbviteli ügyészség átiratának tartalmára tekintettel látta szükségesnek.

[24] A büntetés kiszabása során figyelembe vett enyhítő és súlyosító tényezők az alábbiak szerint szorulnak helyesbítésre.

[25] A vádlott esetében csakugyan kisebb a nyomatéka az időmúlásnak, figyelemmel arra, hogy a cselekmény elkövetésétől az elsőfokú ítélet meghozataláig mindössze két év kilenc hónap, míg a jogerős elbírálásáig három év három hónap telt el, amely időtartam az ítélkezési gyakorlatban – figyelemmel a jelen eljárás tárgyát képező bűncselekmények jellegére és a vádlottak nagy számára is – hosszúnak nem tekinthető. A törvényszék helyesen értékelte kisebb súllyal a vádlott terhére a büntetett előéletét, mivel valóban igen sok idő telt el korábbi elítélése óta.

[26] Az ügyészség az eljárás során nem csatolt bűnügyi statisztikai adatokat arra vonatkozóan, hogy a közbizalom elleni bűncselekmények száma a jelen ügy tárgyát képező cselekmény elkövetésekor – az azt megelőző időszakhoz képest – lényeges emelkedést mutatott, illetve az ilyen bűncselekmények száma Budapesten az országos átlagnál lényegesen magasabb volt. Erre vonatkozó adatok köztudomásúnak sem tekinthetők, ezért az ítéltábla az elbírált bűncselekmények elszaporodottságát a súlyosító tényezők közül mellőzte.

[27] Kiemelendő az is, hogy a közbizalom elleni bűncselekmények, ezen belül a közokirat-hamisítás büntetendő büntetési tételkerete nem mondható súlyosnak, azonban a jelen ügyben is elbírált cselekménynek (gazdasági társaságok fiktív ügyvezetői pozíciójának elvállalása) a társadalomra veszélyessége kifejezetten nagy, mivel egyrészt alkalmas a cégnyilvántartási adatok hitelességének megkérdőjelezésére, amely a gazdasági élet biztonságát is veszélyezteti, másrészt – az ún. strómanok által is egyértelműen felismerhető módon – lehetővé teszi a kérdéses gazdasági vállalkozásokkal való visszaélést, amely akár az állami költségvetésnek, akár a gazdasági élet más szereplőinek komoly vagyoni hátrány is okozhat. Ezért az ügyészségnek a vád tárgyát képező bűncselekmény nagyobb tárgyi súlyára vonatkozó megállapítása alapos.

[28] Az ítéltábla – az előbbi bekezdésben írtakra is figyelemmel – úgy ítélte meg, hogy a vádlottal szemben első fokon kiszabott pénzbüntetés napi tételeinek száma és foglalkozástól eltiltás tartama nem igazodik a büntetett előéletű vádlott társadalomra veszélyességéhez, és nem alkalmas a büntetési célok, különösen az egyéni visszatartás elérésére.

[29] A vádlott jövedelmi viszonyaira, egzisztenciális körülményeire nem állnak rendelkezésre adatok, ezekre vonatkozóan az eljárás során nyilatkozatot nem tett, ugyanakkor

az Egyesült Királyságban munkát vállaló vádlott esetében alappal feltételezhető olyan nagyságrendű kereset, amely a pénzbüntetés napi tételösszegének a törvényes minimum (1.000,- forint) felett történő megállapítását indokolja.

[30] Ezért az ítéltábla a pénzbüntetés napi tételeinek számát 350-re, az egy napi tétel összegét 1500,- forintra, míg a foglalkozástól eltiltás tartamát 5 évre felemelte.

[31] A törvényszék – a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére – törvényesen hívta fel a szabadságvesztésre történő átváltoztatásra vonatkozó rendelkezéseket.

[32] Mindezekre tekintettel az ítéltábla – a Be. 598. § (2) bekezdése szerint tanácsulésen – a fellebbezéssel támadott elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a büntetések tekintetében részben megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[33] Az ítéltábla határozata elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdései zárják ki.

Budapest, 2022. szeptember 1.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Lőrinczy Attila István s.k. előadó bíró, Dr. Németh Nándor s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszéknek 2022. február 25. napján kihirdetett 3.B.605/2021/275. számú ítélete – Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 4.Bf.86/2022/9. számú határozata folytán – 2022. szeptember 1. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2022. szeptember 1.

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.

a tanács elnöke